

[Undervisnings- og forskningsministeren]

hvervsuddannelsesområdet er der mulighed for at godkende andre institutioner m.v. til at udbyde erhvervsuddannelser, men disse institutioner har ikke mulighed for at opkræve betaling fra brugerne til dækning af de udgifter, som det offentlige ikke dækker. Det foreslås derfor, at friskoler, der udbyder de relevante erhvervsuddannelser, også skal kunne godkendes til at udbyde hhx og htx, og at både friskoler på erhvervsuddannelsesområdet og på det erhvervs-gymnasiale område skal have mulighed for at opkræve elevbetaling for den del af udgifterne, som det offentlige ikke dækker.

Der stilles ligeledes forslag om øgede frihedsgrader på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. Adgangsprøven til de videregående social- og sundhedsuddannelser gives fri for alle, der vil have prøvet deres almenne studiekompetence, og efter forslag fra skolerne gives der mulighed for, at det enkelte amtsråd kan bestemme, at eleverne selv anskaffer sig de lærebøger, der har varig erhvervsmæssig værdi for dem.

Endvidere stilles der forslag om decentralisering af beslutningskompetence til uddannelsesinstitutionerne. En række selvejende institutioner får efter forslaget tillagt øget kompetence i personalesager. Desuden foreslås lovfæstelse af klageadgang fra institutioner med videregående uddannelser til ministeriet med mulighed for at lade institutionerne træffe den endelige administrative afgørelse.

Endelig forslag til en klarere og enklere regelstruktur. Forslaget vil samlet medføre, at 12 love kan blive ophævet, at yderligere 2 love vil kunne ophæves i et senere forslag om nye tilskudsregler til private gymnasier m.v., og at 1 lov mister sin betydning på dette ministeriums område.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Justitsministeren (Engell):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Beskyttelse af vidner m.v.).

(Lovforslag nr. L 167).

I Folketinget har vi ofte drøftet, om straffesystemets muligheder som kriminalitetsdæm-

pende faktor udnyttes godt og effektivt nok. Spørgsmålet er igen blevet aktuelt i forbindelse med en række omtalte sager og diskussioner i offentligheden, der tyder på, at der i de senere år har været en stigende tendens til, at vidner i straffesager udtrykker alvorlig frygt for at afgive forklaring. Jeg kan i den forbindelse også henvise til den redegørelse om rockerkriminalitet, som jeg for kort tid siden afgav til Retsudvalget. Problemet synes navnlig at gøre sig gældende i forbindelse med sager om narkotikakriminalitet og i sager om grovere bandekriminalitet. Men også i en række sager med mere almindelig kriminalitet, f.eks. almindelige voldssager, gives der ofte af vidner udtryk for frygt for at afgive forklaring i sagen.

Det er stødende for retsbevidstheden, hvis kriminelle gennem forfølgelse af vidner kan gøre sig immune over for retsforfølgning. Det må endvidere befrygtes, at trusler mod vidner vil få et øget omfang, hvis det bliver kendt og udbredt, at kriminelle på denne måde kan frigøre sig for retsforfølgning.

Der er derfor grund til at overveje, om der fra samfundets side i dag reageres over for angreb mod vidner på en sådan måde, at befolkningens tillid til, at retssystemet evner at gribe effektivt ind over for forbrydelser, ikke svigtes. Det er her af væsentlig betydning at kunne beskytte vidnets identitet i forbindelse med afgivelse af forklaring til politiet eller i retten.

Men for at opretholde tilliden til retssystemets funktion i samfundet er det også væsentligt at se på, om strafferammerne for de enkelte forbrydelsestyper er fastlagt på en sådan måde, at der også over for forbrydelserne i deres grovere fremtrædelsesformer er mulighed for at udmåle straffe, der er i overensstemmelse med den samfundsmæssige vurdering af de enkelte forbrydelsers grovhed.

Det foreliggende lovforslag er et klart udtryk for regeringens kriminalpolitiske linje. Regeringen ønsker en skærpet kurs over for trusler og repræsalier mod vidner.

Lovforslaget indeholder to elementer, dels en særlig strafferetlig beskyttelsesregel for vidner, dels en særlig processuel beskyttelsesregel for vidner.

Med hensyn til den strafferetlige beskyttelse kan der særligt peges på behovet for en skærpelse af strafferammerne for de forskellige forbrydelsestyper, som vidner kan blive udsat for.